یادداشت

مهدی آیینی

دبیر گروه جامعه

بخت سیاه جنگل

کامیون کامیون جنگل قاچاق می‌شـــود، ویلا ویلا جنگل شـــهرک می‌شـــود، درخت درخت جنگل بیمار می‌شـــود و شـــاخه شاخه جنگل می‌سوزد. این حکایت جنگل‌های کشور است از بلوط‌های زاگرس گرفته تا شمشادهای هیرکانی و چندل‌های مانگرو در جنوب کشور.

از زاگرس هیچ نمانده است، زاگرس را شاید دیگر نتوان جنگل نامید، چراکه هر روز دارد خالی‌تر از حیات می‌شود، اکوسیستمی که حیات وحش از آن خط بخورد به مرگ بســـیار نزدیک اســـت. ســـاکنان ۱۲ اســـتانی که در دامان زاگرس قرار گرفته‌اند هر روز بیش از گذشـــته زوال زاگرس را به چشـــم می بینند. جاده‌هایی که قلب این اکوسیستم را نشانه می گیرند یا آفات و بیماری که مدت‌هاســـت برای بلوط‌ها شمشـــیر از رو بسته‌اند.

حدود دو میلیون هکتار از جنگل‌های بلوط دچار خشکیدگی است و شرایط چهار میلیون هکتار دیگر نیز تعریفی ندارد؛ چراکـــه بیماری بلوط به بلوط در زاگرس در حال گسترش است.

چرای بی‌رویه دام، کشـــاورزی و تبدیل بلوط‌های زاگرس به زغال زوال زاگـــرس این منبع ۴۰ درصد آب کشور را سرعت بخشیده‌است. کم نیستند بومیانی که تنها درآمدشان از راه فروش زغال بلوط است یا دامدارانی که نیمی از خوراك دام‌هایشان تشکیل شده از بذر و شاخ و برگ درختان بلوط یا کشاورزانی که تیشه به ریشه بلوط‌ها می زنند برای زمین کشاورزی و محصول بیشتر.

جنگل‌های هیرکانی نیز محکوم به سرنوشـــت زاگرس هســـتند، این روزها بیماریی‌ها و آفاتی که تا چند ســـال پیش محدود بـــه زاگرس بود در هیرکانی نیز دیده‌می‌شـــود. بر آورد می‌شود اگر مدیریت جنگل‌های کشـــور بهبـــود پیدا نکند، دست کم تا ۳۰ سال دیگر هیرکانی نیز به سرنوشت زاگرس دچار شود، چراکه تغییر اقلیم نیز بر آتش این تخریب می‌دمد.

حدود چهار ســـال پیش بود که بهـــره برداری از جنگل‌های شمال ممنوع شد و مدیران سرانجام تصمیم گرفتند به جنگل‌های شمال کشور دیگر به عنوان بنگاه چوب نـــگاه نکنند. این روزها اما جنگل هنوز از بی برنامگی رنج می‌برد. ساخت و ساز و تخریب جنگل برای کشـــاورزی و دامداری بیش از گذشـــته جنگل‌های باســـتانی شمال کشور را تهدید می‌کند. یادآوری می‌شود که توقف بهره برداری از جنگل به تنهایی نمی‌تواند سبب حفظ جنگل‌های هیرکانی شود و برای نجات این پهنه سبز باید برنامه داشت. برنامه‌ای که حدود ۹ سال است مســـؤولان وعده آن را می‌دهند اما تاکنون از مقام حرف فراتر نرفته است.

جنگل‌های مانگـــرو در جنوب کشـــورمان نیز شـــرایط خوبی ندارند، این رویشگاه‌ها درختان حرا و چندل این روزها بیش از گذشـــته تهدید می شـــود. آلودگی نفتی، تردد لنچ‌ها، قلع و قمع درختان برای ســـاخت اســـکله برخـــی عوامل تخریب جنگل‌های مانگرو اســـت، علاوه بر این کم نیستند بومیانی که شـــاخ و برگ درختان حرا و چندل را قطـــع می‌کنند تا علوفه شـــتر، گاو و گوسفندشان را تامین کنند.

بنابرایـــن می‌توان گفت جنگل‌های کشـــور در شـــمال، جنوب، شـــرق و غرب کشـــور شرایط مناســـبی ندارد هرچنـــد برخی مدیـــران ادعا می‌کننـــد تخریب جنـــگل در همه جـــای دنیا اتفاق می‌افتد، امـــا آنها فرامـــوش کرده‌اند که ســـرانه جنگل برای هر ایرانی کمتـــر از دو دهم هکتار و یک چهارم ســـرانه جهانی اســـت. به همین دلیـــل باید بـــرای حفـــظ جنگل‌های کشـــور برنامه داشـــت و این ســـهم اندک را با آزمون و خطا از نســـل‌های آینـــده دریغ نکرد.

خبر

توزیع بسته‌های معیشتی در میان کارگران قهوه‌خانه‌ها

همایش همدلی و احســـان با مشارکت ستاد اجرای فرمان حضرت امـــام(ره)، مجمع خیرین صنف قهوه‌خانه‌داران و سفره‌خانه‌های سنتی صبح دیروز برگزار شـــد. در این مراســـم، توزیع بسته‌های معیشتی بین پرسنل قهوه‌خانه‌های تعطیل شـــده، آغاز شـــد. عباس اعلائی، نایب رئیس صنف قهوه‌خانه و سفره‌خانه‌های سنتی در این‌باره گفت: در ۲ مرحله این اقلام در اختیار کارگران قرار می‌گیرد. این اتحادیه آماده اســـت تمامی پروتکل‌های بهداشتی برای آغاز فعالیت قهوه‌خانه‌ها را اجرا کند تا از مشکلات بیشتر این صنف جلوگیری شود.

اعلام حداقل نمره قبولی پذیرفته‌شدگان سهمیه کنکور ۹۹

ابراهیم سوزنچی، معاون شورای عالی انقلاب فرهنگی با اعلام این که پذیرفته‌شدگان سهمیه‌ای کنکور ۹۹ حداقل باید ۷۵ درصد حد نصاب قبولی نفر آخر را کسب کنند، گفت: برای تعیین حد نصاب قبولی افرادی که با استفاده از سهمیه ایثارگری در کنکور سراسری پذیرفته می‌شوند، استفساریه‌ای را از مجلس شـــورای اسلامی درخواست کرده بودیم که اکنون براساس نتیجه این استفساریه حداقل نمره پذیرفته‌شدگان سهمیه‌ای در کنکور ۹۹ را اعلام کرده‌ایم. وی افزود: البته سازمان سنجش معمولا در اعلام نتایج آزمون کنکور، نمره تراز داوطلبان را محاسبه می‌کند، اما در این استفساریه تعیین شده‌است که به جای محاســـبه نمره تراز، حد نصاب قبولی از طریق نمره خام محاســـبه می‌شود.

سوزنچی همچنین با انتقاد از اعتراضات مسؤولان سازمان سنجش نسبت به مساله سهمیه‌ها عنوان کرد: رئیس سازمان ســـنجش از هر کسی بهتر می‌داند که مهم‌ترین ســـهمیه کنکور متعلق به ایثارگران اســـت. این موضوع هم مصوبه مجلس است و شورای عالی انقلاب فرهنگی اختیار لغو قوانین مجلس را ندارد./مهر

آتش‌سوزی، جنگل‌های زاگرس را بیش از جنگل‌های شمال تهدید می‌کند چراکه در زاگرس علف‌های مرتعی بیشتری روییده است و همین مسأله زمینه را برای وقوع آتش‌سوزی بیشتر کرده است

عکس: تسنیم

نوع پوشش گیاهی در عرصه‌های طبیعی و جنگلی خطر آتش‌سوزی‌های گسترده را افزایش داده است

کابوس حریق

مریم خباز

جامعه

به امروزمان نگاه نکنید که آســـمان ابرناک اســـت و بر سر شهرهای مان می‌بارد و بهار، بهارتر از همیشه به سر و روی مان گل نم می‌پاشد. حال خوش امروزمان زودگذر اســـت، آفتاب در کمین اســـت و گرما نزدیک؛ آنقدر که هرم داغش از همین حالا دل دوستداران طبیعت را آشـــوب کرده. فرمانده یگان حفاظت ســـازمان جنگل‌ها دلواپس اســـت، فرمانده یگان حفاظت محیط زیست هم دغدغه مند. این دو یک چشم شان به طبیعت است که بارش‌های زمستان و به‌ویژه بهار، حال پوشـــش‌های گیاهی و جنگلی را خوب کرده و یک چشم شان به جرقه‌هایی اســـت که نمی دانند کجا می خورد ولی می دانند به هرجا که اصابت کند ته مانده‌های عرصه‌های جنگلی و مرتعی کشور را می بلعد.

جمشـــید محبت خانی می گویـــد آتش که به جان پوشش گیاهی می افتد انگار که روی علفِ خشـــک، بنزین ریخته‌اند و آتـــش رقص‌کنان و مهارنشـــدنی پیـــش مـــی‌رود. او فرمانده یگان حفاظت محیط زیســـت اســـت، مامور محافظت از مناطق حفاظت شـــده، پارک‌های ملی، پناهگاه‌های حیـــات وحش و آثار طبیعی ملی که هر کدامشـــان روزگاری چنـــد، آتش از ســـر گذرانده‌اند و طعم حریق چشیده‌اند. او به ما می‌گوید نگران پوشـــش گیاهی خوب و آتش‌هایی است که اغلب نه به عمد که سهوا و از باب بـــی تفاوتی درمناطـــق چهارگانه به پا می‌شود و تهش را که در می‌آوری علت به قدری مضحک است که باور کردنی نیست. یک ظرف آلومینیومی غذا، یک لیوان یک بار مصرف، یک قوطی نوشـــابه و یک بطری شیشه‌ای دلستر معمولا این ماجرای مضحک است که عده‌ای بی‌مبالات که به دل طبیعـــت زده‌اند و چیزی خورده و چیزی نوشـــیده‌اند، اینهـــا را رها کرده اند و تیغ آفتاب هم که چاشـــنی شده، ذره‌بینی ساخته و دستپختش شـــده است آتش‌های کوچک و بزرگ. فرمانده می‌گوید معمولا کمتر از ۲۰ درصد آتش‌هایی کـــه در مناطق چهارگانه محیط زیست برپا می شـــود عامل طبیعی دارد و سال پیش کمتر از ۱۰ درصد آتش سوزی‌ها به خاطر برخورد صاعقه ایجاد شد و بقیه هرچه بود انسان‌ها در آن دســـت داشتند؛ چه عمد و چه غیرعمد.

علی عباس نژاد، فرمانده یگان حفاظت سازمان جنگل‌ها نیز که نگران پوشـــش گیاهی خوب امســـال و همین بی مبالاتی‌هـــا و رفتارهای انسانی اســـت به ما می گوید بیشـــتر از همه دلواپس عرصه‌های جنگلی زاگرس است، این عرصه زخم خـــورده، ته مانده‌هـــای زاگرس در واقع. او می گوید هر ســـال با پایان اردیبهشت و آغـــاز خرداد که همزمان اســـت بـــا افزایش دمـــا، عرصه‌های جنگلیِ جنوب دســـتخوش حریق‌های ریز و درشـــت می شـــود و پس از آن در پاییز که مصادف اســـت با خشـــکیدگی پوشـــش گیاهی در جنگل‌های شمال، نوبت جنگل‌های باستانی هیرکانی می رسد. فرمانده می گوید پارســـال که پوشـــش گیاهی کمتر از امسال بود ۶۰۰ فقره آتش سوزی درجنگل‌های کشـــور اتفاق افتاد که ۲۵ مورد از آنها بیشتر از ۲۴ ساعت طول کشـــید و نیاز به اطفای هوایی داشت. این آتش‌ها پارسال حسابی سوزاندند و به روایت آماری که عبـــاس نژاد به ما می دهد ۲۵۰۰ تا ۳۰۰۰ هکتار از جنگل‌های کشـــور را در بر گرفتند که زاگرس، این پهنه جنگلی غارت شده، سهمش از بقیه نقاط بیشتر بود.

او هنوزهم بیش از بقیه نگران زاگرس اســـت، بعد هـــم دلواپـــس ارســـباران و جنگل‌های شمال، درست مثل جمشـــید محبت خانی، فرمانده یـــگان حفاظت محیط زیســـت که در دفتـــر خاطرات ذهنش اش نوشـــته اســـت پارسال عرصه‌های طبیعی و بکر تهران، فارس و آذربایجان شرقی بیش از بقیه نقاط سوخت و امسال هم بعید نیســـت ماجرا دوباره تکرار شود.

> فرمانده یگان حفاظت سازمان جنگل‌ها می‌گوید پارسال بیشترین آتش‌سوزی‌ها در زاگرس رخ داد به طورمشخص از استان کهگیلویه و بویراحمد می‌گوید سال پیش در کنار استان‌های خوزستان و کردستان بیشترین تعداد حریق را تجربه کرد

آتشِ بادسوار

ازکدام کابوس زاگرس بگوییم که دلش نگیرد؟ از چرای بـــی رویه دام، دســـت درازی‌ها و تغییر کاربری‌ها، خشکســـالی‌های دیرینه و ریزگردها یا پروژه‌های عمرانی غیرمسؤولانه؟ از هر کدام اینها که بگوییم زور حریق از بقیه بیشتر است و آتشِ باد سوار که در فصل گرم زبانه می کشد داستانش از همه مفصل تر. آتش باد سوار در زاگرس لرستان زیاد تجربه شده، در استانی که به لحاظ برخورداری از جنگل رتبه دوم کشـــور و مقام نخست میان استان‌های زاگرسی را دارد.

به روایت شیرزاد نجفی، مدیرکل منابع طبیعی لرستان ۴۳ درصد وسعت لرستان را جنگل‌ها و ۳۲ درصد آن را مراتع پوشـــانده اند که اگر به هکتار محاسبه شوند، می شود یک میلیون و ۲۱۷ هزارهکتار جنگل و ۸۸۴ هزار هکتار مرتع.

با این حال بـــه گفته نجفی، حـــال عرصه‌های جنگلی لرستان خراب است و وضعیت مناطق چگنی، کوهدشت، پلدختر و خرم آباد به لحاظ تخریب جنگل‌هـــا و آتش ســـوزی‌ها بحرانی است؛ به تعبیر دقیقِ نجفی «خیلی بحرانی».

در گوشـــه دیگری از زاگرس در اســـتان زیبای کهگیلویـــه و بویـــر احمد، جایی کـــه مناطق شـــکار ممنوع پادنا، خرم ناز، لار و ماغر و حاتم و کوه‌تلرش مثل نگین می درخشـــد وحشت تکرار آتش سوزی ســـال‌های گذشته امسال هم وجود دارد که وســـعت منطقه و پوشش گیاهی مطلوب بر نگرانی‌ها دامن زده است.

ســـال ۹۶، مراتـــع و جنگل‌هـــای کهگیلویه و بویراحمد ۹۰ بار و به وسعت ۵۳۵ هکتار گرفتار آتش شـــد، ســـال ۹۷ آتش کمی فروکش کرد و دفعـــات آتش ســـوزی به ۵۰ بار و وســـعت ۳۵۵ هکتار کاهش یافت اما سال ۹۸ آتش‌ها دوباره جان گرفت و داســـتانِ آتشِ سوار بر باد که انگار خاصیت زاگرس است بار دیگر دراین خطه روایت شد.

فرمانده یگان حفاظت ســـازمان جنگل‌ها که می گوید پارســـال بیشـــترین آتش سوزی‌ها در زاگرس رخ داد به طورمشـــخص از اســـتان کهگیلویه و بویراحمد می گوید که سال پیش در کنار اســـتان‌های خوزســـتان و کردستان بیشترین تعداد حریق را تجربه کرد.

فارس؛ عروس آتش

اما نه فقط خوزستان و کردستان وکهگیلویه و بویراحمد که اســـتان زاگرس نشین فارس نیز دلیل خوبی برای نگرانی اســـت. آتش سوزی عرصه‌های جنگلی و مرتعی در این سه استان هنوز شروع نشـــده که از فارس خبر می رسد اراضی طبیعی اش از آغاز اردیبهشـــت تا امروز بارها و بارها پیه آتش به تنشان خورده است.

شـــهرام منتصری، مدیـــرکل منابـــع طبیعی وآبخیزداری استان فارس خبرهای خوبی از این یک ماه اردیبهشـــتی ندارد و به ایرنا می گوید از ابتدای این ماه ۹۹ آتش سوزی در منابع طبیعی اســـتان رخ داده که موجب نابودی ۳۰ هکتار از عرصه‌های طبیعی شده است.

البته این عدد درحالی رســـانه ای شـــده که به روایت ایرنا، پایگاه خبری پلیـــس فارس تنها در آتش سوزی بیســـت و چهارم اردیبهشت امسال که در روســـتای محمدآباد کازرون رخ داد از نابـــودی ۷۶ هکتار از اراضـــی طبیعی خبر داده‌است.

فارس پارسال نیز طعمه خوبی برای آتش‌های جنگلی و مرتعی بود به طوری که رصد خبرها در بازه زمانی ۲۱ اردیبهشت ۹۸ تا دوم تیرماه همین سال از نابودی هزار و صد و یازده هکتار از اراضی منابع طبیعی حکایت می کند؛ موضوعی که بیم آتش‌سوزی‌های گسترده در روزهای گرم پیش رو را تقویت می کند.

جامعه+

نخ نما مثل اطفای هوایی

پای حرف‌های فرمانده یگان حفاظت ســـازمان جنگل‌ها که بنشـــینید، متوجه می‌شوید که حسابی دلش خون است. او می گوید فرض کن در سینه کش کوه و در دل جنگل، آتشی به پا شده و نیروی امدادی می خواهد خودش را به نقاط صعب العبور برساند. اصلا فرض می کنیم خودش را به چنگ‌ودندان به آن بالا رسانده پس تکلیف تجهیزات اطفای حریق چه می شود، مگر می شود آن همه بار و بنه را به پشتش ببندد و خودش را به آتش برساند؟

او خودش می داند که پاسخ این سوال منفی است و با دســـت خالی نمی شود آتش مناطق جنگلی صعب العبور را خاموش کرد، بـــرای همین دوباره نقبی می زند بـــه زخم کهنه کمبود امکانات اطفای هوایی که از بس او و قبل از او درباره اش گفته اند نخ نما شـــده اســـت. بعد از امضای تفاهم نامه میان سازمان جنگل‌ها و وزارت دفاع برای اعزام بالگرد در آتش سوزی‌های جنگلی، چند باری این پروازهای امدادی انجام شد اما از پارسال زمزمه‌های نارضایتی صاحبان بالگرد جدی شد به طوری که گفتند دولت پولی بابت هزینه پروازها نپرداخته و این نارضایتی‌ها به حدی جدی بود که ختـــم پروازها دور از انتظار به نظر نمی رســـید. با این کـــه از آن روزهای پراعتراض چند ماهی گذشته اما کاسه همان کاســـه و آش همان آش است و عباس نژاد به ما می گوید هنوزمشکلات مالی به قوت خود باقی است و با این که مکاتبات زیادی با معاون اول رئیس جمهور انجام شده و او نیز دستور اکید پرداخت به ســـازمان برنامه و بودجه داده ولی معلوم نیست این سازمان به چه علت دست نگه داشته است.

چشم‌های زاگرس این روزها نگران اســـت و اشک پشت پلک‌های ارســـباران جست و خیز می‌کند. این دو بارها و بارها سوخته اند و هوا که گرم می شود کابوس آتش می بینند اما مدیرکل حفاظت محیط زیست آذربایجان شرقی که مامن ارســـباران است می گوید این اداره کل هیچ بودجه‌ای برای مهار آتش سوزی جنگل‌ها و مراتع ندارد. پشت بندش نیز رئیس سازمان برنامه و بودجه استان توضیح می دهد که برای سال جاری هنوز منتظر ابلاغ دستورالعمل‌های اجرایی بودجه هستند و هیچ گونه توزیع اعتباری تاکنون صورت نگرفته است. آتش اما منتظر ابلاغیه و دستورالعمل نمی ماند، هوا رو به گرمی است و تابستان نزدیک و آتش شرربار تر از همیشه در کمین است تا سرزمین‌های سبز ایران که به گفته عباس نژاد فقط ۷/۸ درصد وسعت کشور را پوشانده است، بسوزاند و خاکسترش را به باد بدهد.

مدیرکل جمعیت خانواده وزارت بهداشت خبر داد

۴۰ درصد کاهش ازدواج در ۱۰ سال

میزان ازدواج در کشور از ســـال ۸۹ تاکنون ۴۰ درصد کاهش داشته اســـت. این خبری بود که دیروز مدیرکل سلامت، جمعیت خانواده و مدارس وزارت بهداشـــت رســـانه‌ای کرد، ماجرایی که به نظر او زنگ خطری اســـت که آینده کشور را در همه ابعاد اقتصادی، اجتماعی و حتی امنیتی به مخاطره می‌اندازد. به گـــزارش جام جم، دیروز حامـــد برکاتی گفت: میزان ازدواج‌ها در ســـال ۸۹، حدود ۸۹۰ هزار بود که در سال ۱۳۹۸ کمتر از ۵۵۰ هزار مورد شد و ۴۰ درصد کاهش یافت. از سال ۸۹ به طور متوسط هر سال ۶ درصد از میزان ازدواج در کشور کم شده‌است. وی گفت: یک علت آن کاهش موالید از دهه ۶۰ به بعد و کاهش افرادی است که به سن ازدواج می رسند، اما علت اصلی این مساله نیست. سال ۹۲ حدود ۱۳ میلیون جوان در سن ازدواج داشتیم که اکنون به ۱۰ میلیون نفر رسیده است. همزمان تمایل به فرزندآوری کمتر هم در کشور داریم.

کنکور و خطر کرونا

بـــرکاتی مـــی‌گـــوید، وزارت بـــهداشـــت و درمـــان و آمـــوزش‌وپـــرورش، با اعـــلام دستورالعمل‌هایی، مـــراقـــب ســـلامـــت دانش‌آموزان و دانشجویان است.

او درباره بازگشـــایی مدارس برای رفع اشکال نیز به جام جم می‌گوید: «در برخی مواقع، ممکن اســـت کشور در شرایطی باشـــد-مانند آنچه درباره کرونـــا به وجود آمـــد- که با نظر کارشناســـان در مقطعی تصمیمی بگیریم. بـــا اتفاقی که ویروس کرونا ممکن است به وجود بیاورد، تصمیم گرفتیم مدارس را باز کنیم تا دانش‌آموزان در کلاس حاضر شوند.» از نظر او، بازگشایی مدارس برای رفع اشکال تصمیم مبارکی اســـت؛ چراکه بســـیاری از دانش‌آموزان امکان استفاده از کلاس‌هایی را که از تلویزیون پخش می‌شود، ندارند و برخی از آنها هم نمی‌توانند از گوشـــی‌های تلفن همراه، استفاده کنند. به جز همه این دلایل از نظر برکاتی، ممکن است بعد از تدریس برای دانش‌آموزی ســـوال پیش بیاید و عدالت اجتماعی و آموزشـــی حکم می‌کند تا امکان دســـتیابی به معلم‌ها وجود داشته باشد. او با اشـــاره به بیماری کرونا و دســـتورالعمل‌های تحصیلی می‌گوید: «دستورالعملی که حالا در مدارس اجرا می‌شود، دستورالعمل شماره ۴ آموزشی اســـت. پیش از این، که ویروس کرونا وارد کشـــور شود در ۱۴ بهمن ۹۸، دستورالعملی آموزشی را تنظیم کردیم.» پس از آن دستورالعمل‌های آموزشی در ۲۲ بهمن و بعد در اسفند، دوباره به‌روزرسانی و ابلاغ شد.

تغییر زمان آزمون نهایی با گواهی پزشکی

طبق اعلام ســـازمان ســـنجش، روزهای ۳۰ و ۳۱ مرداد کنکور سراســـری برگزار می‌شـــود. به جز این اما در خردادماه هم موعـــد آزمون‌های نهایی اســـت. مدیر کل ســـلامت، جمعیت خانـــواده و مدارس، با اشـــاره به دســـتورالعمل‌هایی که برای برگزاری حضـــوری کنکور و امتحانات نهایی در نظر گرفته شـــده است، می‌گوید: «یکی از مهم‌تریـــن کارهایـــی که بایـــد انجام شـــود، توجه به فاصله‌گذاری اجتماعی اســـت. فاصله‌ای کـــه برای ایمن ماندن دانش‌آموزان و داوطلبان درنظر گرفته شده است. مدارس و حوزه‌هـــای برگزاری آزمون، همگـــی ضدعفونی می‌شـــوند.» به جز این اما بـــه گفته برکاتـــی، از مراقبین ســـلامت برای برگزاری یک آزمون ایمن استفاده می‌شود. درصورتی که معلمی هـــم بیماری‌های زمینه‌ای داشـــته باشد، از بودن در جلسه آزمون معاف می‌شود. او توضیح می‌دهد دانش‌آموزانی که بیماری زمینه‌ای با گواهی پزشکی مورد تایید وزارت بهداشـــت دارند، می‌تواننـــد در آزمون نهایی شـــرکت نکنند و امتحان نهایی را بـــه زمان دیگری بیندازند. برکاتی می‌گوید: کمتـــر از یکدرصد دانش‌آموزانی که بیماری‌هـــای زمینه‌ای دارند در زمـــان دیگری در آزمون امتحان نهایی شرکت خواهند کرد.

او تاکید می‌کنـــد، امتحانات نهایی و کنکور سراســـری باید حضوری برگزار شود و نمی‌توان ســـال تحصیلی در مدارس را بدون ورودی جدید شـــروع کرد. به همیـــن دلیل، توجه به رعایت اصولـــی ایمنی برای برگـــزاری امتحانات حضوری، مهم‌ترین بخش اجرایی شدن این پروتکل‌هاست.